





na w Berlinie najmniej stosownym jest miejscem dla do popisu. Nie dajmy światu pozorów, nawet, my dobrowolnie przyjęliśmy naszą i że w obcy, samemu się wcielamy. Aby mnie jednakże za wko nie łapano, pospieszmy dodać, że podaliśmy ogólną, ale żadną regułę nie jest bez wyjątku a w polityce mianowicie, jak już mówiłem, absolutnej praw nie masz. Nie przeczę więc, że mogą być okoliczności, w których i naszym postom wypadnie rozwinąć i krasomówcze i mocnymi swymi przeważnie wpływami na przedmioty obrad. Najpiękniejszy przykład użyczenia takiej sposobności dał nam poseł Niegolewski, gdy z talentem i wytrwałością, których Księstwo dy zapomniać nie powinno, odkrył tajne machinacje. Wzięty więc być mogą, lecz w ogóle powinni posłusi nasz uniknąć rozgłosu a cichą, skrytą pracą się mować; w uczuciu ich powinna ta myśl zawsze im przewodzić, że nie stoją na swoim gruncie (na swoich śmieciach, według trywialnego przysłowia) i dla śmiałości w rozporządzaniu niejako losami państwa by im stała do twarzy. Jako poddani jednego króla, nemi prawami związani z deputowanymi niemieckimi, acz oczywiście o prawa te muszą, ale przeciw natury było, gdyby się z entuzjazmem zajęli budową listwa niemieckiego, w którym są z roku obcymi i wszę zostaną mniejszością. Jaka różnica jest między charakterem deputowanego Niemca a Polaka, to wręcz małe zastanowienie okaże. Oto niemieckie stronnictwo polityczne, choćby dziś najslabszym było, np. popowców, tak działa pozytywnie i propagandystycznie, i jego opinia kiedyś górę wzięła, aby po prostu dobieć się do ministerstwa, bo ideałem każdego politycznego stronnictwa jest, dostąpić do władzy, z opozycji stać się rządem, aby zrealizować wtedy owe idee i plany. Czyż polska frakcja może mieć taką ambicję? Proste tylko to zapytanie wydajny, zdaje mi się, od tej niesłychanej różnicy, jaka zasadniczo leży w charakterze deputowanego Polaka a Niemca i myślę, że przez każdy rozumie, iż mógłbym powiedzieć, że czynność naszego deputowanego nigdy do pozytywności się nie zmieni nie może, ale zostaje negatywną, to jest nigdy go celu osiągnąć nie może, który w normalnym położeniu każdy poseł jako ideał swych dążeń postawić sobie musi. Ze zatem poselstwo nasze jest stonkrowo rzeczą podrzędną, że nie w niem, ale w łacach miejscowych około krzewienia światła, moralności i dobrobytu prawdziwie tętno życia naszego publicznego się zawiera, to samo przez się z mojego poczucia o stanowisku posłów wynika; ztąd więc, myślę, i lowodniłem ostatecznie pierwotną tezę moją, że agencja wyborcza są dla nas zbytkiem, jeżeli nie co gorszego, że wybory przez delegatów są bardzo na nasze osutki dostateczne, że z wyborów tych wyniki koło polskie ma mieć stanowisko skromne, ciche ale czynne i pracowite a tym bardziej na wdzięczne uznanie i usługując, że głośniejszy nie daje. Kto chce humnie i hałaśnej agitacji wyborczej a następnie posłów pisujących się i na wysiłki z Niemcami na trybunę wdzierających, o tym z mojego stanowiska powiedzieć muszę, że on to właśnie idzie za systemem negatywnym, bo prowadzącym do negacji własnej narodowości.

#### Wiedeń, 16 grudnia.

X. X. Począwszy od 10 bm. przez dni cztery toczyły się w izbie niższej wielkiej doniosłości obrady, bo dotyczące ostatecznego uregulowania najdrażliwszej dla Austrii finansowej strony w zawartych z Węgrami ugodzie. Rzy przez ten czas i w tym celu uchwalono prawa. Jedno odnośnie do pokrywania ponoszonych kosztów na wspólne sprawy; drugie upoważniające tutejsze ministerium do porozumienia się z ministerstwem węgierskim względem przyczyniania się Węgrów do ciężarów, pochodzących z tytułu długu państwa; trzecie dające także tutejszemu ministerstwu upoważnienie do zawarcia z węgierskimi ministrami słowo-handlowego układu. W ten więc odrębny sposób ugodą finansową z Węgrami jest już zakończony. Izba bowiem uchwalila nawet w trzecim czytaniu ustawy względem długu państwowego i pokrycia otrzeb wspólnych z krajami węgierskiej korony, izba pałów zapewne żadnych odmian nie poczyni, a tak ustawy admiennie wnet sankcją monarszą uzyskać mogą. Stóownie do doniosłości ekonomicznej i politycznej tychże staw, rozprawa trwała długo i przybrała często charakter namiętny, gdyż w łonie komisji finansowej, wyznaczonej przez izbę do ułożenia tych ustaw, dwa powstały stronnictwa. Wiadomo bowiem, że jeszcze w lecie, między deputacjami krajów przedlitawskich, a deputacjami zaliawską stanęła ugodą, iż Węgrzy na pokrycie potrzeb wspólnych i uiszczenie się z odsetek długu państwa płacić mają 30 pct. a pozostałe 70 pct. dostarczać miały raje przedlitawskie. Owa to finansowa ugodą jest osiągi politycznej z Węgrami, której dla tego właśnie komisja finansowa rady państwa naruszyć nie mogła, nie heąc całego aparatu na szwank narazić. Z tego także owodu i większość komisji finansowej, jako też polscy osłowie od tego układu odstąpić nie chcieli, gdyż przy tak osłabionym stanowisku partii Deaka w Peszcie, iawo cały dualizmby runął, a po nim zamęt lub w najlepszym razie tylko centralizm. Ten powód polityczny miał stumić skrupuły ekonomiczne, że 70 pct. stanowi za wielki ciężar dla krajów przedlitawskich. Dla tego różnie większość komisji postanowiła nie odstępować od ugodę węgierskiej, lecz raczej ją wzięść za podstawę do ostatecznego uporządkowania finansów. Ale u zagorzałych przeciwników dualizmu wzgląd ten polityczny łatwo uległ względem ekonomicznemu, mianowicie iż między nimi znajdują się i tacy, coby rzeczywiście dualizm obalili adzi a natomiast przywrócić błogie czasy centralistyczne. Smerlinga. Otóż, ta mniejszość nie mogąc i nie chcąc się zgodzić na wniosek większości komisji, postanowiła wnieść w izbę osobne wetum mniejszości, które bez względu na ugodę z Węgrami, żąda podwyższenia ich zowowiązań nad 30 pct. a z tej strony Litawy chce na wszelki sposób zmniejszyć wydatki, a to głównie przez redukcję procentów od długu państwa, czyli mówiąc wyrażnie przez półbankructwo. Sprawozdawcą mniejszości był Skene, a cały zastęp centralistów stariej daty zwołał w poseł izby handlowej z Berna do ostatecznej walki. La garde meurt, mais ne se rend pas. Szkoła tylko, e zwolennicy mniejszości walczyli pod zastarzałym sztandarem centralizmu i walczyli bronią, co nie uraża, ale razi obraża. Zapatrując się li ze stanowiska ekonomicznego, to trudno téżże mniejszości nie przyznać w głó-

wnych punktach słuszności. I tak: jawne jest, że 70 pct. na przedlitawskie kraje za wiele, że dalej Węgrzy nie przyczyniając się do umorzenia kapitału długu państwa, nie powinni tem samem mieć wpływu na wszelkie tego długu zmiany, co jednak paragraf 2 ustawy o długu państwowym Węgrów waruje; dalej jest jawne, iż przez to, że Węgrzy tylko stałą sumę, t. j. 28 milionów na opłacenie procentów długu dostarczają, to cała reszta, choćby się dług państwa powiększył, na przedlitawskie kraje przypada. Słuszne więc zdaniem mniejszości wydają, państwo długo tak wielkim wydatkom podobać nie może, a więc lepij raz redukować procenta, to jest ogłosić bankructwo. Jednakowoż mniejszość przedstawiała położenie za rozpacze. I tak: podaje ona niedobór roczny na 74 milionów, a więc o wiele większy, niżli wedle wykazu ministra skarbu przez większość komisji obrachowany został. Mniejszość komisji dodaje jeszcze 10 milionów dodatku do budżetu wojkowego i przyjmuje zasadę, że dochody tegoroczne w różnych gałęziach zmniejszą się o 6 milionów, a rozchody zwiększą się o sześć i pół mil. Liczyb to przecież są wzięte dowolnie, a przez to dostarczą tylko broni przeciw wotum mniejszości. Głównym błędem tegoż wotum jest, iż zupełnie nie uwzględnia nakazanej przez paragraf 2 prawa o długu państwowym unifikacji, przez co rocznie 20 milionów na umorzenie odpisać powinno, a oprócz tego i odsetki o 19 milionów, wedle obliczeń ministra, zmniejszyć się mają. Do najsłabszych atoli stron wniosku mniejszości zaliczyć trzeba, iż w jego obronie sami centraliści dawniej szkoły stanęli. Walczyli więc oni przeciw ugodzie z Węgrami nie troszcząc się, co za sobą obalenie dzisiejszego dualizmu pociągnąć może, „Après nous le déluge“ jest hasłem tych polityków. Sam sprawozdawca mniejszości p. Skene nie mało także do własnej klęski się przyczynił. Taką się bowiem przy obronie swojego wniosku (10 grudnia) uniósł namiętnością, iż teraźniejszych ministrów uznał godnych zająć miejsce na ławie oskarżonych, niżli na ministeryjalnej ławie a całemu dziennikarstwu wiedeńskiemu zarzucił przedajność, samemu zaś kancierzowi wytknął, że główny dziennik centralistyczny za trzy czwarte miliona zakupił (Presse). W obronie wniosku Skene go mówili Ryger, Korb-Weidenheim i Eichhoff; w obronie większości Plener, Winterstein. Br. Beust zabrał głos (dnia 11) i uniwiniał się z zarzutów Skene go, a Herbst zaczęli neliotliwość słabe strony wniosku mniejszości. Będąc on sam członkiem deputacji ugodnej, stał obecnie w obronie tej deputacji i wykazywał, że w żaden sposób lepsze rezultaty nie można było osiągnąć, jak wydobyt stósunek 30 i 70, że następnie trudno jest pojąć, dla czego mniejszość 10 mil. na budżet wojkowy więcej dokłada, niż żąda minister wojny; że narzecz przez ugodę słowe i handlowe z Węgrami, zostanie zawarowaną jedność interesów materialnych monarchii. Uprzywilejowany Figaro tutejszej izby p. Schindler, zabrał głos i nie zważając na ważność chwili obecnej, rozweselał izbę żartami i westchnieniami za dawną jednością państwa, która w rzeczywistości podobnie istniała, jak owe zboże w worach, które Potemkin Katarzynie II w Krymie pokazywał. Najważniejszą była mowa ministra skarbu p. Beckego. Obraz budżetu na rok 1868 przedstawił on w sposób następujący. Wydatki na sprawy wspólne 56 mil., na dług państwa 115 mil., na koszt administracji 77 mil., razem 248 mil. Ze zaś jest dochodów 195 mil., niedobór więc wypada 53 mil., a w celu pokrycia takowego, przy obradach dopiero nad budżetem stósowne p. minister przyrzekł złożyć projekta. Giełda, powiedział p. Becke, powitała radośnie chwilę ugody, a stan rzeczy nie jest tak czarny jak go malują. W tym roku wpłynęło 2,799,000 więcej w podatkach stałych, a 3,518,000 w podatkach niestałych, tak iż się na następny rok o 21 mil. dochód podwyższył może. Rząd, wyrzekł dalej p. Becke, nie postanowił dopuścić bankructwa, a jakiegokolwiek przedłoży rząd projekta, nie będą one miały tego na celu. P. minister skarbu myśli podwyższyć podatek od wyrobu wódki i cukru, i nie przypuszczając, aby w Austrii tylko 80 mil. opodatkowanego był mogło dochodu, dla tego zamysła zaprowadzić klasyfikowany podatek dochodowy (Klassifizierte Einkommensteuer). Minister zapowiada dalej reformę podatków od piwa i oświadcza się za zniesieniem monopolów, a w końcu orzekł wśród oklasków, że o dalszej emisji banknotów nie ma na teraz mowy. Jak mniejszość komisji wszystko w zaciemnych tylko barwach widziała, tak znów pan Becke kreślił to samo w kolorach bardzo różowych. P. Becke nawet zaręczał, że przyszedł przedlitawskiemu ministerstwu skarbu pełne kasy zostawi, istny wtedy będzie czarodziej z p. Beckego. Z tem wszystkiem jednak to tylko się nie zgadza, że p. minister wkrótce przedłoży ma finansową operację do uzyskania koniecznych 15 mil. Br. Beust bronił się po raz wtóry przeciw pociskom finansowej opozycji, która nad miarę namiętną, w nieczem lewicy izby pesterzkiej nie ustępowała. Jak bowiem w Peszcie Madarasz, Böszermenyi i spółka, tak tutaj na polu ekonomicznym dawni centraliści w bankructwie jedynę widzą zbawienie. P. Beust zatem oświadczył: iż położenie w chwili, gdy on ministrem został, nie jego było dziełem, lecz meżów, co przed nim byli u steru, a bawili się polityką wyczekiwaną i zatracania praw (Verwirkungstheorie). Skoro więc stan przed trybunałem historyi, znajdzie się wtedy w towarzystwie licznym i dostojnym i na tem p. kancierz zakończył dyskusję ogólną. Gdy zaś przystąpiono do głosowania nad szczegółowymi paragrafami, to wszystkie według wniosku większości komisji bez zmiany przyjętemi zostały.

W prawie nad słowo-handlowym układem z krajami węgierskimi, wniosek tutejszy Pergera wzięty za umysł, sprawiwszy popłoch w izbie a więcej jeszcze na giełdzie między spekulantami. Wniosek ów znakomicie został w izbie poparty, a poparła go i nasza delegacja. Posłowie bowiem polscy, uznając polityczną konieczność ugody z Węgrami, nie mogli dla wniosku Pergera mimo tego być objętymi, skoro wniosek ten, gdyby był przyjęty bez nadwężenia ugody, w sprawie długu państwa zapowiadał istotną na przyszłość ulgę. Wniosek Pergera żądał: by izba orzekła, iż przez płacenie ze strony Węgier stałe oznaczonej sumy na pokrycie procentu od długu państwa nie pozostaje dla krajów przedlitawskich nowe prawne zobowiązanie do pokrycia całego resztującego długu, lecz że izba w tej mierze zostawia sobie wolność dalszego postanowienia. Zdaniem Pergera, Węgrzy mogliby płacić 28 mil., a resztę długu można by jednostronnie zmniejszyć redukcją procentów, a przez to krajom przedlitawskim przynieść ulgę, Węgrów zaś więcej nie obciążać. Polscy posłowie, poparliż wniosek, byłiby za nim i głosowali, gdyby znówu dr. Berger nie postawił innego wniosku przejścia do motywowanego porządku dziennego, w którym izba orzekła, iż zastrzeżenie takie samo się przez się rozumie i dla tego podobnie rezolucyi nie ma potrzeby. Takie przejście do porządku dziennego jest właściwie wniosek Pergera, w łagodniejszej formie przybrany, dla tego téż posłowie nasi za Bergerem a nie za Pergerem głosowali. Przed każdym głosowaniem nad temi prawami Ryger nudził izbę bezpotrzebnymi wnioskami, aby do przyjęcia tychże liczone 1/2 większości głosujących, chcą przynajmniej w ten

sposób przyjęcie tych praw utrudnić większości. Izba odrzuciła za każdym razem wnioski p. Rygera, głosowała jednak za to, by go zupełnie zaspokoić 1/10 większości, i w ten sposób wszystkie te ugodne uchwały prawa. Na czele ministerium cislitawskiego, mającego się wkrótce utworzyć, stanął ma ks. Carlos Auersperg, a gdyby p. Herbst wzbierał się od przyjęcia teki finansów, p. Plener ma być powołany do jej objęcia. Jeżeli takie wieści sprawdzą się rzeczywiście — to ministerium, w którym zasiadzie tryada z ks. Carlosa, p. Hasnera i p. Plenera złożona, nie bardzo świetną przyszłość dla autonomistów stawia w perspektywie, bo ciężko zapewne pod ich rządem nastąpić czasu dla autonomicznego i narodowościowego rozwoju.

#### PRUSY.

\* Berlin, 19 grudnia. Dzisiejsze (20) posiedzenie plenarne izby poselskiej zajął marszałek Forckenbeck o godzinie 10 1/2 z rana. Przy stole ministeryjalnym zasiadli: minister skarbu baron Heydt, minister rolnictwa Selchow i kilku komisarzy rządowych. Pierwszym przedmiotem na porządku dziennym są rozprawy wczoraj rozpoczęte nad wyborem posłów Dodilletta i Lynckera w 3 gumbińskim okręgu wyborczym. Przy wyborze tym zaszło wiele nieregularności i z tego powodu nadesłano wiele protestów do izby poselskiej. Po dość długich i żywych rozprawach przyjęła izba wniosek, swój komisji zawieszający wybory. — Drugim przedmiotem, na porządku dziennym zamieszczonym, było sprawozdanie XI komisji o projekcie do prawa, dotyczącego ustanowienia kas zastawowych w obwodach rejencji królewieckiej i gumbińskiej. Referent poseł Jacobi (z Legnicy) poleca przyjęcie projektu rządowego tak, jak go komisja ustanowiła. Posłowie Vincke i Becker podali każdy ze swej strony poprawkę. Minister skarbu, baron Heydt, oświadczył, iż się zgadza na rezolucję komisji i poprawkę posła Vinckego, natomiast odrzuca poprawkę posła Beckera. Po długich rozprawach przyjęto projekt do prawa w myśl oświadczenia rządowego. W końcu obradowała izba nad etatem ministerstwa rolnictwa. Posiedzenie zamknięto o godzinie 4 z południa. Najbliższe posiedzenie odbędzie się jutro o godzinie 10 z rana. Na porządku dziennym zamieszczono dalsze obrady nad etatem ministerstwa rolnictwa.

Na posiedzeniu prezydium izby poselskiej, które się wczoraj wieczorem odbyło, uchwalono, ażeby ostatecznie posiedzenie izby poselskiej w tym roku odbyło się dnia 21 bm., i żeby dalsze posiedzenia rozpoczęły się dopiero dnia 7 stycznia r. p.

Izba panów odrzuciła wczoraj projekt do prawa o połączenie najwyższego sądu apelacyjnego z najwyższym trybunałem 42 głosami przeciwko 33. Prezes ministerstwa hr. Bismarck i minister sprawiedliwości głosowali za, natomiast prezesowie najwyższego trybunału Uhden, Götze i Schlieckmann przeciw projektowi.

Prov. Corresp. stara się w dość długim artykule udowodnić, że wniosek rządu o udzielenie mu kredytu na wydatki roku przyszłego z powodu, że budżet na rok 1868 jeszcze nie jest ustanowiony, sprzeciwiały się artykulowi 99 konstytucji i dla tego rząd podobnego wniosku nie postawi.

#### FRANCYA.

\* Paryż, 17 grudnia. Wczoraj zgromadzili się ambasadorowie angielski, rosyjski, pruski i austriacki u pana de Monstier celem poufnej pogadanki nad kwestyą konferencji przedwstępnej, od której rząd tutejszy, jak zaręcza Koeln. Ztg., dotąd nie odstąpił. Opowiadają jednocześnie w kołach oficjalnych, że cesarz powziął zamiar, chcąc część odpowiedzialności za całość Rzymu złożyć na barki inne, przypuścić Hiszpanię do wspólnej okupacji państwa kościelnego. Przypominamy, że wieść podobna już przed wypłynięciem korpusu ekspedycyjnego z Tulonu, krążyła po dziennikach.

Jakkolwiek papiery jeszcze nieźle stoją, giełda jednak jest w takim usposobieniu, że najniebezpieczniejsze pogłoski znajdują wierzycieli. Tak np. zajmowano się bardzo dymysją dwóch ministrów belgijskich; tej dymisy dawano powody polityczne niesłychanej wagi ze względu na pokój świata. Twierdzą bowiem, że cesarz Francuzów proponował Belgii przymierze całkiem przeciwne neutralności tego kraju zaręconej przez całą Europę, i że skutkiem trudności wynikających z tego powodu gabinet belgijski podał się do dymisy. Plotek zresztą najrozmaitszych na giełdzie paryskiej nie brak, jak zwykle w czasach niepewnych.

W Paryżu spodziewają się nowych czysto politycznych rozpraw, krążących głównie koło kwestyi włoskiej i niemieckiej, przy ogólnym rozbiore projekta prawa o reorganizacji armii, który jutro przyjdzie pod dyskusję. Marszałek Niel weźmie prawdopodobnie w niej udział; zagroził bowiem, jak twierdzi Koeln. Ztg., dymysją, jeżeli nie otrzyma upoważnienia do obrony swego wydziału w izbach. Opozycja zamierza zestawiać zapewnienia pokojowe, których rząd francuski ciągle nie szedził z niestannami a na wielką skalę prowadzonymi przygotowaniem wojennymi, których organizacja armii jest ostatecznym uzupełnieniem, dążącym do podniesienia siły liczebnej armii czynnej francuskiej do 900,000, nie licząc gwardii narodowej ruchomej, i zwiększającą w tym celu dzisiejszy już niepośledni ciężar. Opozycja będzie mogła wystąpić znówu z naganą przeciw zajęciu terytorium rzymskiego, które unieruchomia pewną część armii francuskiej. Wprawdzie dziś stoi w Civitavecchii tylko brygada, ale za tą brygadą stać muszą inne siły gotowe w kraju. W ten sposób nie tylko część armii lądowej, ale i znaczna część floty musi być sparaliżowana, jeżeli rząd do szerzej zgody z Włochami nie dojdzie, o tej zaś marzyć nie może, dopóki wojsk swych nie wycofa z państwa Kościelnego. Fatalne zaś odezwanie się pana Rouher i konieczne w skutek tego protestacje p. Menabrei porozumienie to coraz bardziej utrudniają, coraz więcej kwasu do stósunków dodając. Opozycja téż dąży do zapewnienia, by rząd nieco jasniej wypowiedział, jakie przywiązuje znaczenie do wyrazów „godność i interes narodowy“, od których robi zależne utrzymanie pokoju. Argumentów faktycznych opozycji nie braknie. Wczoraj daliśmy na tém miejscu wiadomości i cyfry wskazujące niesłychaną stagnacyą interesów we Francyi. Obok tych i innych ogólnych wskazówek usprawiedliwiających pytania opozycji, znajdują się i inne szczegółowe. Tak na przykład w rządowych fabrykach broni liczbę robotników codziennie powiększają i pracują na gwałt. W samej fabryce St. Etienne pracuje dziś 3000 robotników, którzy dla niej pracują po za murami tego ogromnego zakładu. W Assailly urządzono nowe ogromne maszyny do wyrabiania części karabinów Chassepot, do których używają luf ze stali lanę. W Assailly wyrabiają na miesiąc 40,000 sztuk takich luf, oraz wszystkie inne części. Pamiętać trzeba, że rząd robi także obstarunki po fabrykach prywatnych i to bardzo znaczne. W porcie Tulonu prowadzą także roboty na wielką skalę, jakoby chciano z wiosną mieć całą flotę w gotowości do wypłynięcia z pierwszym rozkazem. Wyż-

szy stan handlowy paryski skarży się ciągle na tę niepowinność, a dzienniki nawet rządowe nie mogą uniknąć podtrzymywania tego stanu pogłoskami często fałszywymi, ale wskazującymi, jak usposobienie jest drażliwem i zestrachanem, ku wielkiej szkodzi wszelkich pokojowych przedsięwzięć. Do takich pogłosek zaliczać naprzykrza wieść, że Dania wkrótce może zerwie stósunki dyplomatyczne z Prusami, nie mogąc dojść do ładu w układach o północny Szlezwig. Do tej kategorii także zaliczać należy wszystko co piszą o zamiarach Serbii, Grecyi i przygotowaniach do wybuchu kwestyi wschodniej na wiosnę. Jakkolwiek np. na Wschodzie rzeczy wcale pokojowego porządku nie mają, nie robiłyby one dziś jeszcze takiego wrażenia, gdyby nie owo tak bardzo zaniepokojone usposobienie, o którym wspomnieliśmy.

Dwór powróci dopiero 28 bm. do tuileryów, gdzie w nowo zrestraurowanym i wspaniale urządzonej skrzydle pałacu zajmie komnaty. Książę następcę tronu zamieszka tuż obok ojca. Cesarz jest wciąż niezmierzenie rozdrażniony a stary kamerdyner jego Feliks, który zwykle barometrem jest usposobienia monarchy, stał się od niejakiego czasu całkiem niedostępny i ponury dla osób, zapytujących o cesarza.

W Rzymie umarł tych dni jeden z najbogatszych magnatów Francji, 66 letni książę Luynes, potomek owego, który zabił Conciniego, marszałka d'Andre i za to wynagrodzony został mitrą książęcą. Książę zmarły rozporządzając przeszło milionem franków dochodu, dużo czynił dla sztuk pięknych, których był wielbielcem. W ostatnim czasie udał się do Rzymu, by nieść pomoc Ojcu s. Syn jego, dotychczasowy książę Chevreuse, odziedzicza po ojcu tytuł i majątek.

#### Telegramy.

Drezno, 19 grudnia. Wiedeńska korespondencya Dresdner Journal potwierdza wiadomość, że rząd austriacki nie myśli przenieść politycznego dualizmu na pole spraw wojkowych. Na zewnątrz powinny obie połowy państwa ściśle tworzyć masę, ażeby każdemu natarciu silny można stawiać opór.

Wiedeń, 18 grudnia. Wydział budżetowy izby niższej postawił po dłuższej dyskusji na wniosek Pergera polecić izbie przyjęcie projektu do prawa, dotyczącego sprzedaży własności państwowej w wysokości 15 milionów flor. W kołach poselskich opowiadają sobie z drugiej strony, że rząd zamierza cofnąć projekt.

Wiedeń, 19 grudnia. Obiega wciąż jeszcze lista ministrów przyszłego cislitawskiego ministerstwa. Tagblatt pisze: Prezes węgierskiego ministerstwa hr. Andrássy miał posłuchanie u cesarza. Węgrzy domagają się usilnie zamianowania ministerstwa obrony krajowej. Hrabia Andrássy stara się o załatwienie sprzecznych z sobą zdań w sprawie obrony krajowej; myśli urządzenia węgierskich batalionów honwedzkich na nowo się objawia. — Wedle Morgenpost reprezentować będzie królewski dwór pruski przy złożeniu zwłok cesarza Maksymiliana generał ks. Hohenzollern.

Wiedeń, 19 grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu izby panów przyjęto prawo kwot i prawo długu państwowego wraz z należącymi do tego rezolucjami. Komisja izby panów dla spraw konfesyjnych obradowała dzisiaj nad projektem do praw, uchwalonemi w izbie niższej a dotyczącymi małżeństw i odłączeniu szkoły od kościoła. Kardynał Rauscher zbijał projekta w długiej przemowie, a Lichtenfels przemawiał za niemi. Minister p. Hye oświadczył, że zamianować się mający wkrótce minister wyznaczył zapatrywania rządowe nad tym przedmiotem.

Peszt, 19 grudnia. Sejm przyjął dziś traktat handlowy i celny. Na jutrzejszym porządku dziennym stoi prawo indemnizacji i prawo dotyczące się emancypacji Żydów; komisja centralna zaleca przyjęcie tych praw.

Paryż, 19 grudnia. Izba deputowanych. Dyskusja nad prawem wojskowym. P. Jules Simon oświadcza się przeciw prawu, badając je we względzie jego dogodności, działalności i we względzie wynikających ztąd dla kraju ciężarów. Mówca jest zdania, że nowe prawo bardzo podwyższa wydatki na wojsko. Ustawa prawa, dotycząca się utworzenia narodowej gwardii ruchomej, przez coby wszystkie korzyści losowania upadły, jest również naganna. Polityka rządu w tej sprawie obrażałaby obce narody. Teraźniejsza chwila po tylu popchniętych błędach byłaby bardzo źle wybrana, by żądać od kraju oddania wszystkich swych dzieci. Prawdziwa siła kraju nie polega na stojącej bezustannie pod bronią armii lecz na patriotycznych jego mieszkańcach. — Baron Dawid podniósł, że po drugiej stronie Renu istnieje stronnictwo wojskowe, zwycięstwem odrzucone, za Alpiami zaś wrogi Francji stronnictwo rewolucyjne. To płożenie nakazuje Francji nadzwyczajną ostrożność. „Potrzeba nam“, rzekł mówca, „silnej dla naszej armii organizacji; ta zaś, którą rząd teraz przedkłada, najmniej będzie uciążliwa tak dla kraju jak dla Europy. Patriotyzm wymaga po izbie, aby prawo to koniecznie i jednogłośnie przyjęła.“ — W senacie rozpoczęto dzisiaj dyskusję nad petycją, dotyczącą zniesienia kary śmierci. Pp. Goulhot i St. Germain radzą przejść do porządku dziennego. Dyskusja we wtorek dalej toczyć się będzie.

Paryż, 19 grudnia. Ciała prawodawcze. Po oświadczeniu prezesa, że biura odrzuciły trzy interpelacje pana Picarda, rozpoczęto dyskusję nad prawem wojskowym, w której najpierw zabrał głos p. Jules Simon. — W obec doniesień kilku dzienników twierdzi Etendard, że żaden nowy wypadek incydencyjny nie zdarzył się we względzie konferencji przedwstępnej; dotychczas żadne wielkie mocarstwo nie zmieniło swych zapatrywań nad tym przedmiotem.

Florenca, 18 grudnia. Izba uchwalila kredyt 6,620,000 frank. na zakupienie broni. Następnie toczyła się dalsza nad interpelacją dyskusja. — Prezes ministerstwa Menabrea, który najpierw głos zabrał, oświadczył, że pan Nigra poruszył najpierw myśl o częściowym zajęciu państwa Kościelnego przez wojska włoskie; on także podał projekt powołania konferencji. Przyjęta przez rząd podstawa konferencji polegała na dokonaniu narodowych żądań obok podtrzymania Papieża. W obec obraźliwych uwag, jakie ministrowie francuscy wypowiedzieli o owych wypadkach, poczynił rząd potrzebne w Paryżu kroki. Prezes ministerstwa zwraca następnie uwagę na to, że sprawa rzymska jest kwestyą czasu i że zastrzeżenia należy wynalezione środków, stósownych do jej załatwienia. Zalecać w tej mierze należy moralne przedewszystkiem środki, wykluczające każde gwałtowne wystąpienie, gdyż nie można pkonać sumień katolików. Rzecz jest dogodniejszą, aby Papież naturą rzeczy zagniony został do szukania pomocy rządu włoskiego; byłby to najpewniejszy środek, by się dostać do Rzymu i tamże pozostać. Mówca podnosi dobrodziejstwa, jakie Włochy zawiązującą rządowi monarchicznemu a w obec tego rozwozid się nad niedogodnościami, na jakie wyprawa ochotników naraziła wewnętrzne i zewnętrzne stanowisko Włoch. Zdaje się zresztą, jakoby Garibaldiem zakończył już swą rolę. Włochy potrzebują przedewszystkiem spokoju i porządku dla powetowania licznych szkód, dla wzmocnienia instytucji kraju a mianowicie

\*) Spodziewam się, że epitet, który do stanowiska posłów dodałem: „stósunkowo podrzędne“ obrazić nikogo nie może. Łozumieniem to w ten sposób, że w najgorszym razie, gdyby z dwójna jedno poświęcić trzeba, to przedajęć bez posłów na sejmie obcyć się można, jak bez pracy miejscowej w kierunku oświaty itd. Ix posłów narodowości utrzymać się może, ale bez pracy i życia publicznego miejscowego koniecznie upadnie musi. Przeciż nimo to, że poselstwo jest drugorzędną dopiero funkcją publicznego życia naszego, wymaga ono sił wcale nie podrzędnych, owszem kilku potrzebuje pracowników najzdolniejszych, o żadną pracę tak trudną nie jest, żadna tyle bystrego rozumu taktu nie wymaga. Przepisek autora.







**Ogłoszenie publiczne.**  
Jest obowiązkiem sumiennym i honorowym każdego człowieka, aby w stosunku do innych ludzi żyć z życia swego uregulować i ustalić, zwłaszcza dla człowieka niezanego, który nie posiada żadnych sukcesorów obowiązkowych. Zdarzają się przypadki, że po śmierci osoby, która nie miała żadnych sukcesorów obowiązkowych, po śmierci krzywdzie jego popioły w grobie spoczywające, boć tylko za życia każdy człowiek jest w stanie z własnej wiedzy najrzetelniej temu zapobiedz.  
Dla tego mam sobie za obowiązek publiczne ogłosić:  
aby każdy, kto sądzić mieć jakie pretensje do mojej osoby, majątku i przyszłej pozostawości, aby za życia mego, z takowemu i najdalej w przeciągu czterech tygodni od daty dzisiejszej się zgłosił i usprawiedliwił, bądź osobiście lub na piśmie do mnie samego, lub mego spowiednika, proboszcza miejscowego, ks. Kaczmarskiego w Ociężu, abym nad moją pozostawością spokojnie, sumiennie i honorowo mogł nieograniczenie rozdyktować.  
Zaniedbując tego, gdyby kto w terminie oznaczonym tego nie zrobił, przyjętem będzie, że niezameldowane pretensje lub zarzuty są nierzetelne, niesłuszne i niesprawiedliwe, a zatem po śmierci mojej nie mają żadnego znaczenia, tak honorowego, jak prawnego; zasługujące tylko wprost na odalenie i wieczne milczenie.  
Kwiatków, dnia 18 grudnia 1867.

**Czyrner,** były radca Ziemstwa. (7780).  
**Offentliche Bekanntmachung.**  
Es ist Gewissen- und Ehren-Pflicht eines jeden Menschen, zur Zeit seines Lebens, alle seine Angelegenheiten zu regulieren und festzustellen, zumal für einen solchen Menschen, welcher unverheiratet war und ist, und keine legitime Erben hinterlässt. Es kommen Fälle vor, dass nach seinem Tode, mehrere verschiedene ungerechte Ansprüche aus bösem Willen erhoben werden, welche nach dem Tode seine im Grabe ruhende Asche verletzen und unrecht anfechten könnte, indem nur bei Lebzeiten, jeder Mensch, nach seinem besten Bewusstsein vorzubeugen im Stande ist.  
Dem zu Folge halte ich es für meine Pflicht, öffentlich bekannt zu machen:  
dass jeder, welcher glaubt Ansprüche an mich oder meinen künftigen Nachlass zu haben, bei meiner Lebenszeit, und spätestens binnen vier Wochen von dato, entweder schriftlich oder persönlich, bei mir selbst oder bei meinem Beichtvater, dem hiesigen Probst Herrn Kaczmarski in Ociężu, anzumelden und zu rechtfertigen, damit ich über meinen Nachlass, ehren- und gewissenhaft, unbeschränkt disponieren könnte.  
Wer dieses verfehlt, und in dem angezeigten Termine sich nicht anmeldet, wird angenommen werden, dass seine Ansprüche und Pretensionen ungerecht sind, und dass diese nach meinem Tode, keine Berücksichtigung sondern Abweisung und ewiges Stillschweigen verdienen.  
Kwiatkowie, den 18 December 1867.

**MIECHY**  
do zboża trzyszełowe w ciężkim pięknym towarze odebrał i tanio poleca  
**L. Bułakowski,**  
Handel towarów blawatnych, konfekcyi, płócien i bielizny [7801].  
przy ul. Szerokiej, w Toruniu przy ul. Szerokiej.

**T. Śniegockiego** w Bydgoszczy. [7765].  
Wszystkie pisma czasowe polskie, francuskie, niemieckie i angielskie dostarcza regularnie księgarnia

**F. Bogusławski.**  
[5941].  
Wszystkie zeszytowane materye na suknie, oraz znaczną część na tegoczesną porę sprowadzonych wyrobów, wyprzedaje po niższych cenach

**Gotowe tytki**  
w każdej wielkości, 1000 sztuk od 3/4, sgr. począwszy poleca  
**Salomon Lewy,**  
ulica Szeroka 21. [7789].

**W. KORTAK.**  
[6603].  
Kalesze i trzewiki gumowe (fabrykat rosyjski), Biżuterie francuskie, odebrał i poleca

**Lampy do petroleum i ligroine,**  
Rosyjskie samowary, podstawki i naczynia do płukania, Franc. maszyny do lodu i wiedeńskie maszyny do wysoku z kawy, Narzędzia do pieców, przyrząd do ustawiania sprzętów i przystawki do pieców,  
Łyżki, noże, widelce i sprzęty stolowe z Alfenidu, Solingkie, ang. i franc. towary stalowe i krótkie, Portmonetki, cygarniczki, nesseserki, Torby damskie, kursyjskie i podróżne, kufelki itd. w najnowszych wzorach wiedeńskich  
Itylicówki i Lefoszuwki, rewolwery i pistolety, torby do kuropatw, zający, ładownice itd. poleca  
**August Klug,**  
Wrocławska ul. 3. [7434].

**Август Круг,**  
Вроцлавская ул. 3.  
[7434].  
ТОЛЬКО ЧТО ВЫШЛА СЛЕДУЮЩАЯ ДЛЯ ВСЕХ ПОЛЕЗНАЯ КНИГА:  
**САМОСОХРАНЕНИЕ.** Врачебные советы противъ всѣхъ болѣзней половыхъ частей, которыя происходятъ вълѣдствіе скрытныхъ пороковъ въ молодости, чрезмѣрныхъ пользованій похотью, любовью, зарѣзъ, съ практическими замѣчаніями о преждевременномъ безсильіи, женскомъ бесплодіи и ихъ излеченіи. На основаніи сочиненія Ла Мерта и съ содѣйствіемъ многихъ практикующихъ врачей дополненное и во многомъ улучшенное изданіе ЛАУРЕНЦІУСА въ Лейпцигѣ. Переводъ Н. С. съ 29. немецкаго изданія. Съ 60ъ отглагольно-гравированными на стали анатомическими рисунками. Въ запечатанномъ пакетѣ. Цѣна 2 талера. — Издѣніемъ Автора. — Получать можно чрезъ всякій книжный магазинъ, а равно прямо отъ автора (Лейпцигъ, Гёте-Штрассе № 28).

**Nerwowo-arteryalna esencya wzmacniająca.**  
[7539].  
Esencya ta usuwa: impotencyę, polucye, prostą słabość i to przy regularnym życiu w sposób trwały. Nie wzburza ona momentalnie, by potem tēm więcej osłabić, lecz zastępuje utracony eter nerwowy i zmarnowany balsam żywoty i nadaje nerwom, muszkułom i ściegom nowej sily. Nie należy jej brać za jedno z esencjami podobnego nazwiska, które nie nie pomagają a często szkodzą. Esencya tę doświadczano od lat wielu i uznana została za skuteczną. Zwraca utraconą sily, reguluje funkcje ciała, działa przeciw tworzeniu się podagry i kamienia, i doświadczone, najsukuteczniejszym jest we wnętrzu środkiem ochraniającym i leczącym przeciw cholerze. Cena za przesyłkę wraz z przepisem użycia 6 talarów. Frankować.

**PAPIER WLINSI**  
Ogromne powodzenie tego specyficznego środka pochodzi z jego własności doświadczonych sprowadzania na powierzchnię ciała zapalenia i rozdrażnienia najżywniejszych części organizmu wewnątrz ciała. Najpierw lekarze w Paryżu zalecają ten środek na katar, grype, zapalenie gardła, rozdrażnienie naczyń oddechowych i piersi (bronchitis), reumatyzm w rękach i nerwach biodrowych i t. d.  
Jednorazowe lub dwurazowe użycie wystarcza zupełnie i nie zostawia żadnego śladu prócz świeżości, jak również nie wymaga diety.  
Dostać można w Warszawie w składzie materyałów aptecznych Wgo Gallo; w Poznaniu w aptece **Dra Mankiewicza.** [6010].

**Księgarnia N. Kamińskiego i J. K. Zupańskiego** polecają swe nakłady i oświadczają, iż w zapasie mają wszystko to, co na polu literatury polskiej wychodzi i że zaopatrzone są w książki dla bibliotek ludowych, którym na swych nakładach książek ludowych ofiarują  
**25 od sta**  
a na innych nakładach tego rozprawy książek 10 od sta. [6931]

**Stollwercka karmelki piersiowe.**  
[7796].  
Wszystkie lekiarskie polecenia, dyplomy dworów europejskich, odebrane na wszystkich wystawach nagrody są tego najożywiejszym dowodem.  
Składy ich po 4 sgr. paczka znajduje się

**u A. Gichowicza, w Poznaniu**  
w Złazymie u Ed. Fischer, w Międzybórzach u Jul. Boerner, w Borku u F. Kaczler, w Kiecinie u S. Hirsberg, w Wschowie u A. Günther, w Gnieźnie u Braci Broch i u J. Rothmann, w Gnieźnie u J. Friedenthal, w Gostyniu u aptekarza H. Voigt, w Grabowie u M. Friedenthal, w Grodzisku u D. Kemper, w Jarosławiu u M. Sittmann, w Krotoszinie u Ziegler i Prinz, w Lesznie u J. K. Putatyskiego, w Magolinie u aptekarza dr Kratz, w Międzybórzach u H. Stiller.

**PILULE DE HOGG**  
ALA PEPSINE PURE  
ET UNIE  
AUX FERRUGINEUX  
NOWE ŚRODKI  
lekarskie z czystej Pepsyny z połączeniem żelaza.  
Przygotowane przez P. T. P. HOGG aptekarza, na ulicy Castiglione, № 2 w Paryżu.

**W aptece Dr. Mankiewicza.**  
[6009].  
1° Pożywna Pigulka P. Hogg z ukwaszonej pepsyny użycyją się przeciw bólom w żołądku, niestrawności i w ogóle przeciw osłabieniu i zepsuciu żołądka.  
Wszystkie pokarmy stanowią substancje nieprzerobione nie mogące dostarczyć zasilającego pożywienia, a zatem utrudniają tylko żołądk, który ich przetrawić nie jest w stanie.  
Jedyną tylko środkiem Pepsyna ukwaszona (la Pepsine acidifiée) jest nieomylnym dla przerobienia pokarmów w substancje pożywnie. (Trudne trawienie i konsumpcja dzieło D<sup>rs</sup> Corvisart nadwornego lekarza Cesarza Francuzów.)  
Cena za flakonik trzecieściennego formatu zawierającego 100 pigulek 5 franków.  
2° Pigulki Pepsyny z połączeniem z żelazem odkwaszonym przez wodór P. Hogg użycyją się przeciw brakowi regularnego oczyszczenia, nieregularnemu miesięcznemu odpływowi u kobiet, przeciw upławom i dla wzmocnienia wiatych organizmów.  
Pepsyna z połączeniem z żelazem i z iodem łagodzi skutek tych dwóch ostatnich jakkolwiek skutecznie ale drażniące działających na ludzi wrażliwych i erowych (rozprawa przedstawiona paryskiej akademii medycznej).  
Cena za flakonik trzecieściennego formatu zawierającego 100 pigulek 4 franki; za pol flakonik 3 franki 5 cent.  
3° Pigulki z Pepsyną połączone z iodem niepodlegającym rozkładowi użycyją się przeciw słabościom skrofalicznym, tymfatycznym i syfilitycznym, a często dla leczenia suchot wydechowych i ogólnego osłabienia organizmu.  
Cena za flakonik zawierający 100 pigulek; 4 franki; za pol flakonik, 3 franki 50 centymów

**LOGA & BIELŃSKI.**  
Znaczną część gotowych ubiorów, jako to: czarnych surdutów, żaketów, spodni, kamizelek itd. zniżyliśmy o połowę ceny i wyprzedajemy takowe od dnia dzisiejszego począwszy. [7807].

**Machina do szycia**  
Najstosowniejszym podarkiem na Gwiazdkę tak dla dorosłych córek jak i dla dam w ogóle jest uznana za wyborną i patentowana  
**z fabryki Pollak Schmidt & Comp. w Hamburgu.**

**A. KAUFMANN z Pawłowskich,**  
fabryka bielizny.  
Równocześnie polecam mój skład gotowej bielizny i przedmiotów negliżowych po najtańszych cenach.

**Wystawa na gwiazdkę TOWARZ. PRZEMYSŁOWEGO**  
w sali palacu hr. Działyńskich.  
Otwarta:  
od 7 do 27 grudnia 1867, od godziny 9 z rana do 9 wieczorem.

**Cena biletu jednorazowego: pół złoto.**  
Cena biletu z prawem do premii na cały czas wystawy: dwa złote.  
Biletów dwuzłotowych dostać można przy kasie jako i u Panów: **C. Adamski** przy ulicy Wrocławskiej, **J. Affeltowicz** na Chwaliszewie, **H. Hebanowski** w Bazarze, **M. Jaroczyński** przy ulicy Półwiejskiej, **L. Hurnatowski i Sp.** przy placu Wilhelmskim, **J. N. Leitgeber** przy Wielkich Garbarach, **T. Łuzinski** przy ulicy Wilhelmskiej, **J. Nawrocki** przy ulicy Szerokiej, **A. Pfizner** przy Starym Rynku, **S. Żychliński** przy ulicy Berlińskiej. [7598].

**Wykaz**  
listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego przy 50tém ciągnięciu na dzień 14 grudnia 1867 r. w sumie 127.625 zł. w. a., wylosowanych, które od dnia 30 czerwca 1868 r. w imiennej wartości gotowiżną wypłacane będą.

| Ser. I. 371, 428  | Ser. II. 3542, 680, 734, 744. | Ser. III.        | Ser. IV.         | Ser. V. |
|-------------------|-------------------------------|------------------|------------------|---------|
| 65 11828 14361    | 3105                          | 575 10022 14638  | 999 10084 14669  |         |
| 880 11917 14990   | 3226                          | 999 10084 14669  | 1064 10098 14689 |         |
| 1182 12031 15037  | 3395                          | 1064 10098 14689 | 1290 10195 14702 |         |
| 2194 12064 15587  | 4015                          | 1290 10195 14702 | 1337 10213 14999 |         |
| 2860 12093 15851  | 4519                          | 1337 10213 14999 | 1364 10286 15026 |         |
| 3188 12136 15932  | 4523                          | 1364 10286 15026 | 1619 10491 15027 |         |
| 4245 12326 16032  | 4617                          | 1619 10491 15027 | 2320 10335 15063 |         |
| 4483 12419 16126  | 4750                          | 2320 10335 15063 | 2401 10945 15256 |         |
| 5893 12523 16169  | 5043                          | 2401 10945 15256 | 2415 11020 15318 |         |
| 5897 12614 16230  | 5191                          | 2415 11020 15318 | 2505 11089 15349 |         |
| 6087 12660 16299  | 5310                          | 2505 11089 15349 | 2698 11307 15422 |         |
| 6482 12689 16499  | 5420                          | 2698 11307 15422 | 2808 11440 15490 |         |
| 6854 12745 16574  | 5839                          | 2808 11440 15490 | 2976 11501 15593 |         |
| 7117 12990 16629  | 5896                          | 2976 11501 15593 | 3298 11716 15759 |         |
| 7745 12993 16744  | 6003                          | 3298 11716 15759 | 3601 12141 15859 |         |
| 7748 13159 17158  | 6073                          | 3601 12141 15859 | 3919 12203 15990 |         |
| 8106 13240 17373  | 6108                          | 3919 12203 15990 | 4029 12269 16241 |         |
| 8498 13421 17607  | 6269                          | 4029 12269 16241 | 4036 12441 16266 |         |
| 8928 13555 17672  | 6294                          | 4036 12441 16266 | 4091 12455 16327 |         |
| 9621 13655 17715  | 6315                          | 4091 12455 16327 | 4416 12504 16393 |         |
| 9840 13818 17730  | 6405                          | 4416 12504 16393 | 4604 12518 16479 |         |
| 10249 13891 17931 | 6427                          | 4604 12518 16479 | 4707 12611 16487 |         |
| 10618 13907 18199 | 6463                          | 4707 12611 16487 | 4839 12616 16502 |         |
| 10711 13965 18263 | 6466                          | 4839 12616 16502 | 4845 12641 16521 |         |
| 11034 13993 18400 | 6729                          | 4845 12641 16521 | 4939 12766 16621 |         |
| 11105 14010 18112 | 6738                          | 4939 12766 16621 | 5158 12857 16665 |         |
| 11198 14046 18917 | 6748                          | 5158 12857 16665 | 5172 12925 16690 |         |
| 11301 14126 19121 | 6817                          | 5172 12925 16690 | 6424 12963 16747 |         |
| 11482 14191 19147 | 6993                          | 6424 12963 16747 | 7028 13095 17786 |         |
| 11603 14373 19152 | 7028                          | 7028 13095 17786 | 7046 13297 16316 |         |
| 11620 14458 19164 | 7046                          | 7046 13297 16316 | 7051 13372 16319 |         |
| 11714 14496       | 7051                          | 7051 13372 16319 | 7287 13506 16323 |         |
|                   | 7080                          | 7287 13506 16323 | 7144 13517 16361 |         |
|                   | 7144                          | 7144 13517 16361 | 7154 13602 16398 |         |
|                   | 7285                          | 7285 13602 16398 | 7255 13670 16316 |         |
|                   | 7288                          | 7288 13670 16316 | 7288 13950 20045 |         |
|                   | 7294                          | 7294 13950 20045 | 7294 13950 20045 |         |
|                   | 7310                          | 7310 14027 20856 | 7310 14027 20856 |         |
|                   | 7390                          | 7390 14102 21215 | 7476 14120 21255 |         |
|                   | 7476                          | 7476 14220 21255 | 7559 14243 21687 |         |
|                   | 7559                          | 7559 14243 21687 | 7680 14435       |         |
|                   | 7680                          | 7680 14435       | 7772 14480       |         |
|                   | 7772                          | 7772 14480       | 9984 14495       |         |

Dyrekcja galicyjsk. Towarzystwa kredytowego wywzya niniejszem posiadaczy powyższych listów zastawnych, aby się po wypłacie kapitału od dnia 30 czerwca 1865 począwszy do kasy tegoż Towarzystwa we Lwowie, zgłosili, ponieważ procentowanie tych listów zastawnych z oznaczonym dniem ustaje, gdyby więc kupon za dalszy czas wypłacone były, przy odbieraniu kapitału odręcone zostają.  
Na rachunek Towarzystwa kredytowego, wypłacają także będą powyższe listy zastawne — następujące domy handlowe:  
w Warszawie Leopold Kronenberg,  
w Krakowie F. J. Kirchmayer,  
w Brodach Halberstam i Nierenstein,  
w Poznaniu Maurycy i Hartwig Mammoth,  
w Wiedniu Kandler i Spółka. [7781]  
w Pradze Lppmann synowie,  
w Berlinie Mendelsohn i Spółka,  
w Dreźnie Michael Kaskel,  
w Wrocławiu Ignacy Leipziger i Spółka,  
w Frankfurtu N. M. Bracia Bethmann.  
We Lwowie, dnia 14 grudnia 1867.  
Zdatny organista poszukuje miejsca; bliższej wiadomości udzieli  
**Rakowicz,** nauczyciel w Poznaniu. [7803]

**Wielkiego proszek dla koni**  
używany za nader wyborny we wszystkich katarach affekcyj koni, mianowicie przy złożach we wszystkich stadiach, katarach zapaleniu płuc, influencyi z charakterem katarowym, katarze kiszczowym. Gdy koni żreć nie chce, przy braku pożywienia, przy dobrym zresztą apetycie.  
Z szczególnym przepisem użycia w paczkach po 1 talarze, przy dwóch paczkach przesyła odwrotnie franko.  
**Apteka w Grodzisku,**  
[7592]. obw. rej. pozn. [7592].

**Teatr miejski w Poznaniu.**  
W piątek, 19 grudnia. Po raz trzeci: Na ogólne żądanie:  
**Margarethe.**  
Wielka opera w 5 aktach Gounoda.  
W sobotę 21 grudnia. Przedostatni raz: **Die Kalospintechromokrene** itd. Poprzedzi po raz pierwszy: **Knecht Ruprecht.** Powiastka na gwiazdkę w 3 aktach i z prologiem przez Jacobsona i C. Linderera. Muzyka A. Conradiego. Następnie po raz piąty: **Die schöne Galathee,** operetka w 1 akcie. Muzyka G. Suppého. [7799]  
**Dyrekcya.**

**Hildebranda teatr letni.**  
**L. Broekmanna**  
**Cirque Quadrumane.**  
W sobotę dnia 21 grudnia cyrk będzie zamknięty.  
W niedzielę, 22 grudnia dwa przedstawienia o 4 i 7 godzinie.  
Biletów dostać można w teatrze i u portiera w Hotelu de Rome.  
**L. Broekmann.** [7797].

**Właściciele: Mieczysław Waligórski i Sp. w Poznaniu.** — Nakładem i czcionkami Ludwika Merzbach w Poznaniu.

**Cygara odleżałe w pudełkach** 50, stosownie na podarki gwiazdkowe, **cygara hamburskie i bremenskie**, w większych partiach po znanych niższych cenach, poleca  
**J. Zapałowski,**  
[7720]. ulica Wrocławska No 35.  
**HANDEL WIN**  
**Antoniego Pfiznera**  
przy Starym Rynku poleca Szanownej publiczności na święta swój znaczny skład win węgierskich, francuskich (z Bordeaux), szampańskich, reńskich itp. po cenach umiarkowanych. [7673]

**Tanie cygara**  
dla karczmarzy, oberzystów w cenach od 20 tal. poleca  
**J. Chociszewski,**  
[7759]. w Chelmnie. (Pr. 24.)  
Królewieckie

**marcepany**  
w pudełkach i pojedynczych kawalkach, **tanie cukierki na drzewka** poleca (7793)  
**R. Neugebauer,**  
Wilhelmski plac 10, naprzeciw Teatru

**Prawdziwe wybrakowane cygara hawańskie.**  
w paczkach po 50 i 25 sztuk, stosownie na podarki gwiazdkowe poleca [7730]  
**Hugon Taterka,**  
Kramarska ul. 19 (Keilera Hotel).

**Świeczki woskowe do kościołów, stozki, świeczki na drzewka, rozmaite wyroby woskowe, świeczki starynowe i parafinowe od 4, sgr. funt poleca**  
**J. Zapałowski,**  
[7719]. ul. Wrocławska 35.

**Pierwsze słodkie poranne** poleca [7502]  
**J. N. Leitgeber.**  
Szanowna publiczność tutaj, szan. i zamieszkała wiadomości, iż mam i mogę na wczesne wiadomości przesyłać ryb w wszelkich gatunkach, a osobliwie pięknych dzikich karp i szczupaków żywych.  
**Jożef Paleczewski,**  
[7785]. rybak w Poznaniu.

**Srodek wzmacniający i posilający — nie zaś srodek lekarski lub wzburzający.**  
**Dr. Kocha**  
substancya męzkości \*)  
butelka 1 tal. [7795]

Tylko wprost pod zaręczeniem najsołdszej dyskretyi sprowadza ją można przez **Dr. Kocha**, Berlin Belle-Alliancestrasse No. 4.  
) Czem „J. Liebiga pokarm“ (sztuczny surogat pokarmu macierzyńskiego) dla dzieci, osób słabych i rekonwalescentów, tem jest „Dr. Kocha substancya męzkości“ (sztuczny surogat sily produkcyjnej) dla słabych, impotentów i syfil. rekonwalescentów bez różnicy płci i wieku. [7795]